

Nygammal ljus vid Mjörn

Han byggde en egen fyr

Gråbo (G-P): Mjörn har fått en blänkande ny gammal fyr. Bakom den blinkande konstruktionen står privatpersonen Carl F Ebeling. Den nya fyren medför att uppskattningsvis 6 000 båtentusiaster får en ny ledstjärna i det lilla förrädiska "innanhavet" mellan Gråbo och Alingsås. Samtidigt bevaras till bland annat sjöfartsverkets stora glädje en gammal tradition som är på väg att försvinna.

Sjön Mjörns yta är ungefär lika stor som halva Hisingen. Med andra ord en ganska rejäl pöl även om den naturligtvis inte kan mäta sig med giganter som Väneren och Vättern.

Båtantresset i Mjörn är stort. Det finns sammanlagt fyra olika föreningar med organiserade fritidsskeppare av olika slag.

Exakt hur många båtar som guppar omkring på Mjörns vågor är svårt att säga. Men enligt de uppskattningar som har gjorts lär det röra sig om cirka 6 000 farkoster under högsäsong.

För att befälhavarna skall klara av att orientera sig över grund och andra tänkbara hinder gav Mjörns sjökortsförening 1988 ut ett sjökort.

Men nu får alltså alla entusiastiska fritidsskepparna ytterligare hjälp på vägen — eller rättare sagt vattnet — i form av skenet från en fyr.

Står på tomten

Fyren är placerad allra längst ut på Huvdens södra udde som ligger mitt emellan Björboholm och Sjövik.

Byggherre är Carl F Ebeling som på eget initiativ och med egna

medel låtit uppföra det blinkande vägvisaren på familjens sommarstugetomt.

—I början på 50-talet var jag som liten grabb på bio och såg Seger i mörker. Jag blev väldigt fascinerad av den blinda farbror som filmen handlade om. Därmed väcktes även mitt fyrintresse, berättar Carl.

Den aktuella filmen beskrev Gustaf Daléns - Aga-fyrens skapare — liv från fattig bondson från Stenstorp till hyllad Nobelpristagare.

Till vardags arbetar Carl F Ebeling som marinkommandoläkare i Göteborg. Det var för övrigt just genom jobbet som möjligheten att få en alldeles egen fyr dök upp.

— Marinen håller successivt på att byta ut sina gasdrivna fyrar. Det finns ingen efterfrågan på de nedmonterade delarna. Därmed kunde jag få det material som behövdes för att kunna bygga en egen fyr, konstaterar Carl.

Blev godkänd

Det är inte utan stolthet han berättar hur han gått till väga när han med hjälp av bland annat en kasserad ljusprick och en D 5:a fått ihop en fullt fungerade fyr: — Byggandet har jag gjort efter eget huvud. Lyktan är från en gammal gasdriven fyr från 1917 och solventilen är tillverkad 1923.

Sjöfartsverket har till och med beslutat att godkänna Carls fyr. Det innebär att den kommer att finnas med i den officiella fyrlista som kommer ut i höst under beteckningen 9950.

— Det är positivt att det finns någon som är intresserad av att hålla fast vid den gamla traditionen med gasdrivna fyrar. Staten har av kostnadsskäl själv ingen möjlighet, förklarar Lars Samuelsson, sjöfartsverkets trafikområdeschef för Kattegatt.

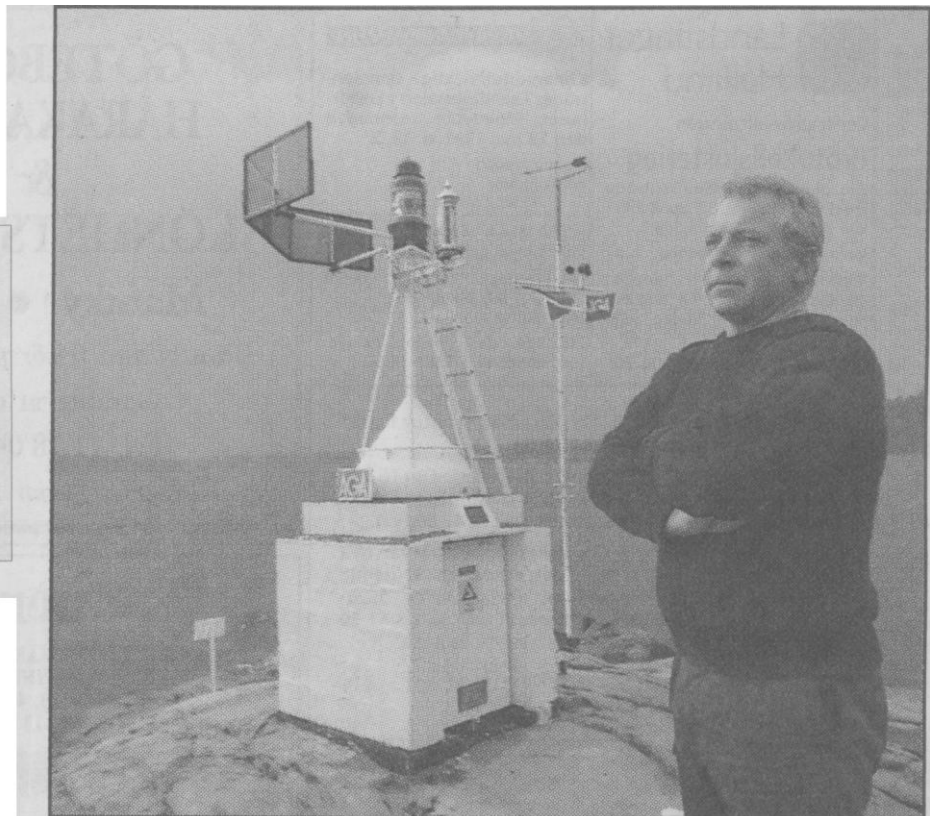
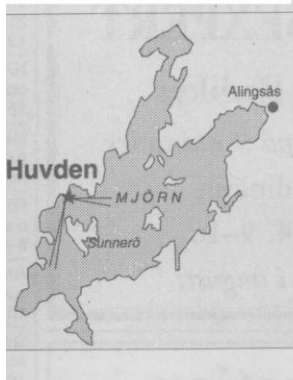
Sjöfartsverket är sedan en tid tillbaka i full färd med att byta ut samtliga av sina gasdrivna fyrar utefter den svenska kusten. De

gamla trotjänarna är på väg att ersättas med el- eller solcellsdrivna aggregat.

— Det är tungt att hantera gas, konstaterar Samuelsson. Dessutom är den moderna tekniken betydligt driftsäkrare. Senast 1993 räknar vi med att alla våra gasdrivna fyror kommer att vara borta. Redan i sommar kommer den sista gasdrivna fyren att försvinna från Kattegatt.

Sammanlagt lär det finnas drygt 2 300 officiella fyror i Sverige. De flesta ansvarar sjöfartsverket för. Men det finns även fyror som drivs av hamnar, fiskare och båtföreningar.

— Däremot har jag aldrig tidigare hört talas om någon privat person som på eget intitiativ byggt upp en fyr. Det måste vara unikt tror Lars Samuelsson

*Carl F Ebling poserar framför sin egenhändigt byggda fyr på Havdens
södra udde i Mjörn. Bild: CHRISTIAN TYRE*